

**Sygn. akt I C 916/12**

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2015 r.

**Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny**

w składzie:

**Przewodniczący** SSO Piotr Jakubiec

**Protokolant** Małgorzata Siuda

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2015 r. w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa D. K.

przeciwko M. B.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. B. na rzecz powoda D. K. kwotę 120.000 zł (sto dwadzieścia tysięcy złotych 0/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 5 września 2009 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego M. B. na rzecz powoda D. K. kwotę 5.117 zł (pięć tysięcy sto siedemnaście złotych 0/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje ściągnąć od pozwanego M. B. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Lublinie kwotę 4.500 zł (cztery tysiące pięćset złotych 0/100) tytułem części opłaty od pozwu.

Sygn. akt I C 916/12

## UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 września 2012 roku powód D. K. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty, iż M. B. ma w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty uiścić na jego rzecz kwotę 120.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 4 września 2007 roku do dnia zapłaty oraz koszty postępowania nakazowego, w tym z tytułu zastępstwa procesowego według norm przepisanych albo w tym terminie wnieść sprzeciw. W przypadku zaś skutecznego wniesienia sprzeciwu powód wniósł o zasądzenie tej samej kwoty. W uzasadnieniu D. K. podał, iż w dniu 4 września 2002 roku zawarł z pozwanym umowę pożyczki na kwotę 120.000 zł, w której określono termin zwrotu należności do dnia 3 września 2007 roku. Powód twierdził, iż pozwany do chwili obecnej nie zwrócił mu pożyczonej kwoty (pozew wraz z uzasadnieniem k.2-3).

W dniu 25 października 2012 roku Sąd Okręgowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym orzekając, iż M. B. powinien zapłacić D. K. kwotę 120.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 4 września 2007 roku (nakaz zapłaty k. 36).

W dniu 16 listopada 2012 roku M. B. wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa

procesowego. W uzasadnieniu sprzeciwu podniósł, że podpisy na umowie zostały sfalszowane, zaś kwoty w umowie wymienione zostały przekazane Spółce (...), która to Spółka rozliczyła się z powodem. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia o odsetki objęte pozwem za okres od 4 września 2007 r. do 16 października 2009 r. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany podniósł, że pieniądze przekazane przez powoda pobrała (...) Spółka z o.o., która winna je zwrócić i rozliczyła się z powodem. (sprzeciw od nakazu zapłaty k. 40-41).

W toku dalszego postępowania powód popierał powództwo, pozwany zaś konsekwentnie nie uznawał żądań pozwu i wnosił o jego oddalenie w całości.

### **Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:**

W dniu 4 września 2002 roku D. K. udzielił M. B. pożyczki w wysokości 120.000 zł, przy czym termin jej zwrotu miał nastąpić najpóźniej do dnia 3 września 2007 roku i do tego czasu wierzyciel nie miał prawa do naliczania żadnych odsetek. Strony umowy postanowiły, że jeżeli dłużnik opóźni się ze zwrotem pożyczki będą naliczane odsetki od kapitału począwszy od umówionego dnia zwrotu. Strony określiły w umowie, że zabezpieczeniem jej wykonania są dzieła sztuki, będące własnością pożyczkobiorcy, wymienione w załączniku do umowy (umowa pożyczki k. 4).

M. B. był członkiem zarządu (...) Spółki z o.o. z siedzibą w C.. Spółka ta uważała się za dłużnika D. K., zwracała się do niego z prośbą o rozłożenie długu na raty. (okoliczność bezsporna, pisma k. 5,6)

W dniu 5 września 2009 r. M. B. złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez D. K. polegającego na używaniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej umowy pożyczki na kwotę 120.000 zł, przy czym czyn miał polegać na złożeniu tej umowy jako dowód w sprawie I C 916/12 Sądu Okręgowego w Lublinie. Postanowieniem z dnia 22 maja 2014 r. dochodzenie w sprawie wszczętej na skutek zawiadomienia M. B. zostało umorzone wobec braku znamion czynu zabronionego. Zażalenie pełnomocnika M. B. na to postanowienie nie zostało uwzględnione. Sąd Rejonowy rozpoznając zażalenie podniósł, że z opinii biegłego wywołanej w sprawie wynika, że podpisy na kwestionowanej umowie są autentyczne. (okoliczności bezsporne, akta I Ds 848/14)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów wskazanych wyżej. Wszystkie przedstawione w sprawie dokumenty Sąd uznał za wiarygodne.

Żadna ze stron nie zgłaszała zastrzeżeń, co do ich prawdziwości, poza dokumentem w postaci umowy pożyczki, którego wartość dowodowa bezskutecznie była podważana przez pozwanego. Sąd nie dostrzegł jakichkolwiek podstaw do zakwestionowania mocy dowodowej zgromadzonych w sprawie dokumentów.

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2015 r. Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka, jako nieistotny dla rozstrzygnięcia oraz pominął dowód z opinii biegłego, który uznał za spóźniony, a nadto nieopłacony przez pozwanego.

Zgodnie z art. 227 kpc przedmiotem dowodu są tylko fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Dowód z zeznań świadka S. P., niezależnie od tego, że jest spóźniony nie mógł mieć znaczenia w procesie, skoro według twierdzenia pozwanego sam świadek nie ma żadnej wiedzy co do autentyczności podpisu pozwanego na umowie. Pozwany podał, że zlecił świadkowi badanie pisma i to tę okoliczność świadek miał potwierdzić. Skoro jednak badanie nie zostało przeprowadzone, to fakt wydania takiego zlecenia jest w procesie nieistotny. Nawet wynik takiego badania, jako nie pochodzący od biegłego powołanego przez Sąd nie mógłby być uwzględniony.

Dowód z opinii biegłego wnioskowany przez pozwanego musiał być pominięty z uwagi na treść art. 130<sup>4</sup> § 5 kpc. Zgodnie z tym przepisem strona, która wnosi o podjęcie czynności połączonej z wydatkami, obowiązana jest uiścić zaliczkę na ich pokrycie w wysokości i terminie oznaczonym przez sąd. Przewodniczący wzywa stronę zobowiązaną do wniesienia zaliczki, aby w wyznaczonym terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie zapłaciła oznaczoną kwotę. Sąd podejmuje czynność połączonej z wydatkami, tylko jeżeli zaliczka zostanie uiszczona w oznaczonej wysokości. W razie nieuiszczenia zaliczki sąd pominie czynność połączonej z wydatkami.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku i wykonanie tego świadczenia pożyczkodawca powinien udowodnić, natomiast biorący pożyczkę powinien wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Rodzaj obowiązków, świadczeń stron umowy pożyczki determinuje rozkład ciężaru dowodu w ewentualnym procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 20 września 2006 roku I SCA 394/06).

Obowiązkiem powoda było zatem udowodnienie, że zawarł z pozwanym umowę, mocą której pozwany zobowiązany jest zapłacić w terminie wskazanym w pozwie kwotę nim objętą. Powód dowód taki przeprowadził, bowiem przedstawił oryginał umowy, której autentyczności nie udało się pozwanemu zakwestionować.

Zgodnie z art. 245 kpc dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Art. 253 kpc stanowi, że jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Jeżeli jednak spór dotyczy dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca, prawdziwość dokumentu powinna udowodnić strona, która chce z niego skorzystać.

Z powyższych przepisów wynika, że przedstawiony przez powoda na k. 4 dokument jest dowodem zawarcia przez strony umowy pożyczki oraz jej treści, zaś pozwany, który kwestionował podpis na dokumencie twierdząc, że nie pochodzi od niego winien tę okoliczność udowodnić. Dowodem takim mogła być opinia biegłego, który to dowód pozwany zgłosił. Z uwagi jednak na nieuiszczenie zaliczki na wydatki dowód ten musiał być pominięty, wobec czego zarzut pozwanego pozostał nieudowodniony.

Dodatkowo zauważyć należy, że dowód z opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego na okoliczność autentyczności podpisu pozwanego na omawianej umowie został przeprowadzony w postępowaniu karnym, gdzie ustalono, że kwestionowany podpis jest autentyczny, nie został sfalszowany. W tych okolicznościach zarzut pozwanego nie mógł być uwzględniony, zaś roszczenie powoda Sąd uznał za zasadne w świetle wskazanego wyżej przepisu.

Zarzuty pozwanego dotyczące braku legitymacji biernej, oparte na twierdzeniu że pożyczkobiorcą była Spółka (...) również pozostają nieudowodnione. Treść umowy pożyczki jest jasna, zaś fakt, że (...) Spółka z o.o. była dłużnikiem powoda na podstawie dołączonej do pozwu lub innej umowy nie uchyła odpowiedzialności pozwanego.

Zasądzenie odsetek uzasadnione jest treścią art. 481 § 1 i 2 k.c., przy czym w związku z treścią umowy zawartej w dniu 4 września 2002 roku pozwany pozostaje w opóźnieniu od dnia 4 września 2007 roku.

Żądanie zasądzenia odsetek ustawowych nie może jednak być uwzględnione w całości, z uwagi na skutecznie zgłoszony przez pozwanego zarzut przedawnienia oparty na art. 118 kc. Nie ma wątpliwości co do tego, że roszczenie o odsetki ustawowe ma charakter okresowy. (vide: uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2005 – III CZP 42/04 i powołane tam orzecznictwo). Ma zatem do tego roszczenia zastosowanie trzyletni termin przedawnienia, liczony zgodnie z art. 120 § 1 kc od dnia wymagalności, a więc 4 września 2007 r. Powód nie odniósł się do zarzutu przedawnienia, nie udowodnił, ani nie twierdził nawet, aby doszło do przerwania biegu przedawnienia przed dniem wniesienia pozwu. Wobec powyższego uznać należało, że bieg przedawnienia został przerwany przez wniesienie pozwu, co nastąpiło w dniu 4 września 2012 r. (art. 123 § 1 pkt 1 kpc) Nieprzedawnione jest zatem roszczenie o odsetki

ustawowe za trzy lata poprzedzające wniesienie pozwu, dlatego też powództwo w zakresie odsetek za czas od 4 września 2007 r. do 4 września 2009 r. należało oddalić.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu uzasadnia treść art. 98 k.p.c.

Kierując się treścią § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz.461) Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.600 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Na koszty procesu składają się ponadto: kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej oraz kwota 1.500 zł uiszczonej przez powoda części opłaty od pozwu (k. 35).

W punkcie IV wyroku, stosownie do treści art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2014 r, poz. 1025), Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 4.500 zł tytułem nieuiszczonej części opłaty od pozwu.

Biorąc powyższe pod uwagę i w oparciu o powołane przepisy prawa, Sąd orzekł jak w wyroku.